

Včelí med **a** **bakteriálny biofilm**

Ing. Juraj Majtán, PhD.

Ústav Zoológie, Slovenská Akadémia Vied
Oddelenie Mikrobiológie, Slovenská Zdravotnícka Univerzita

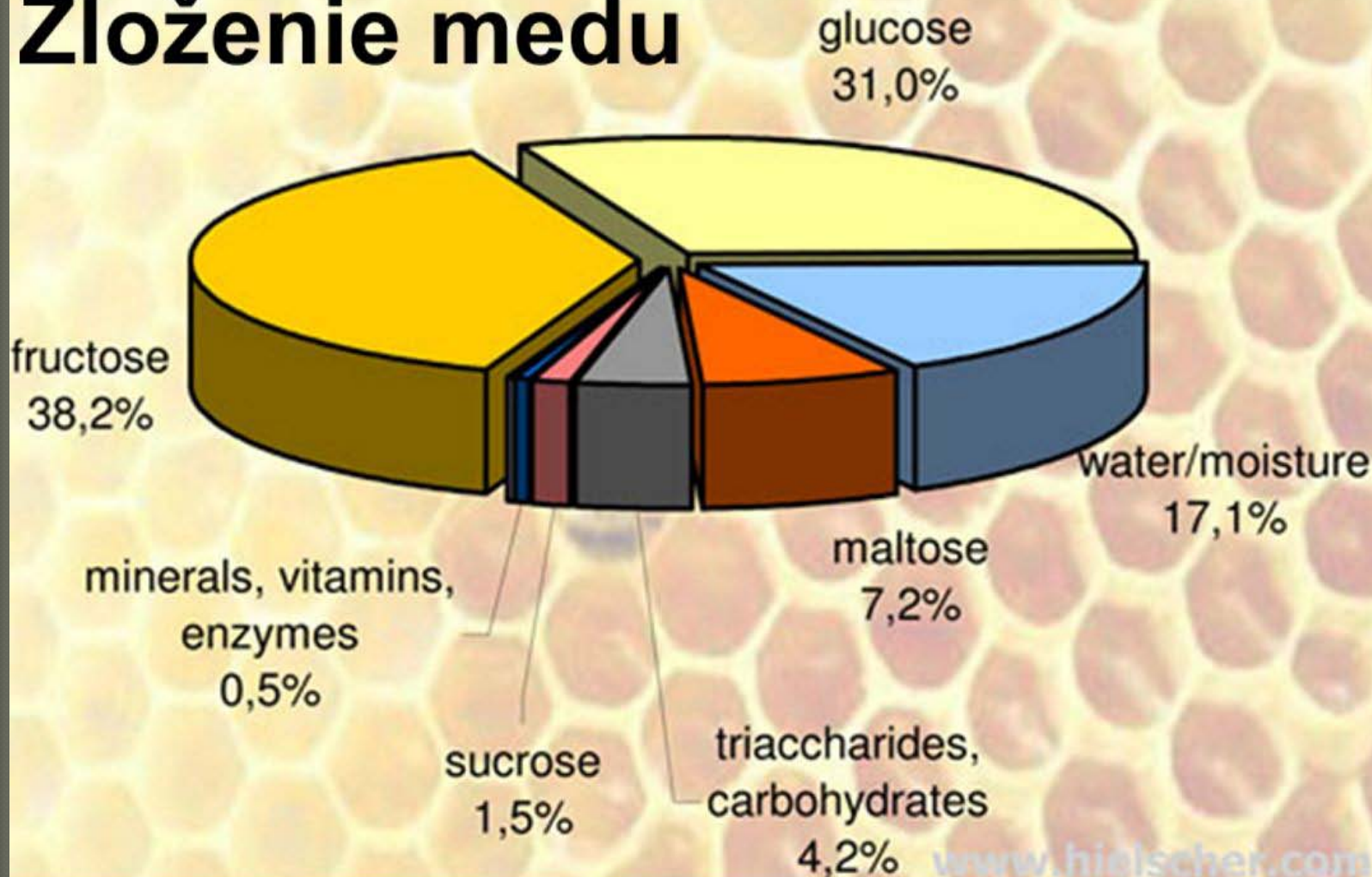
Prečo včelí med?

- prírodný produkt
- široko dostupný
- lacný (?)
- účinný aj voči baktériám rezistentným na antibiotiká
- multifaktoriálne pôsobenie (peroxid vodíka, antibakteriálny peptid, vysoký obsah cukru, pH, polyfenoly, etc.)
- bez rizika vzniku bakteriálnej rezistencie

Zloženie medu

- Viskózna lepkavá kvapalina

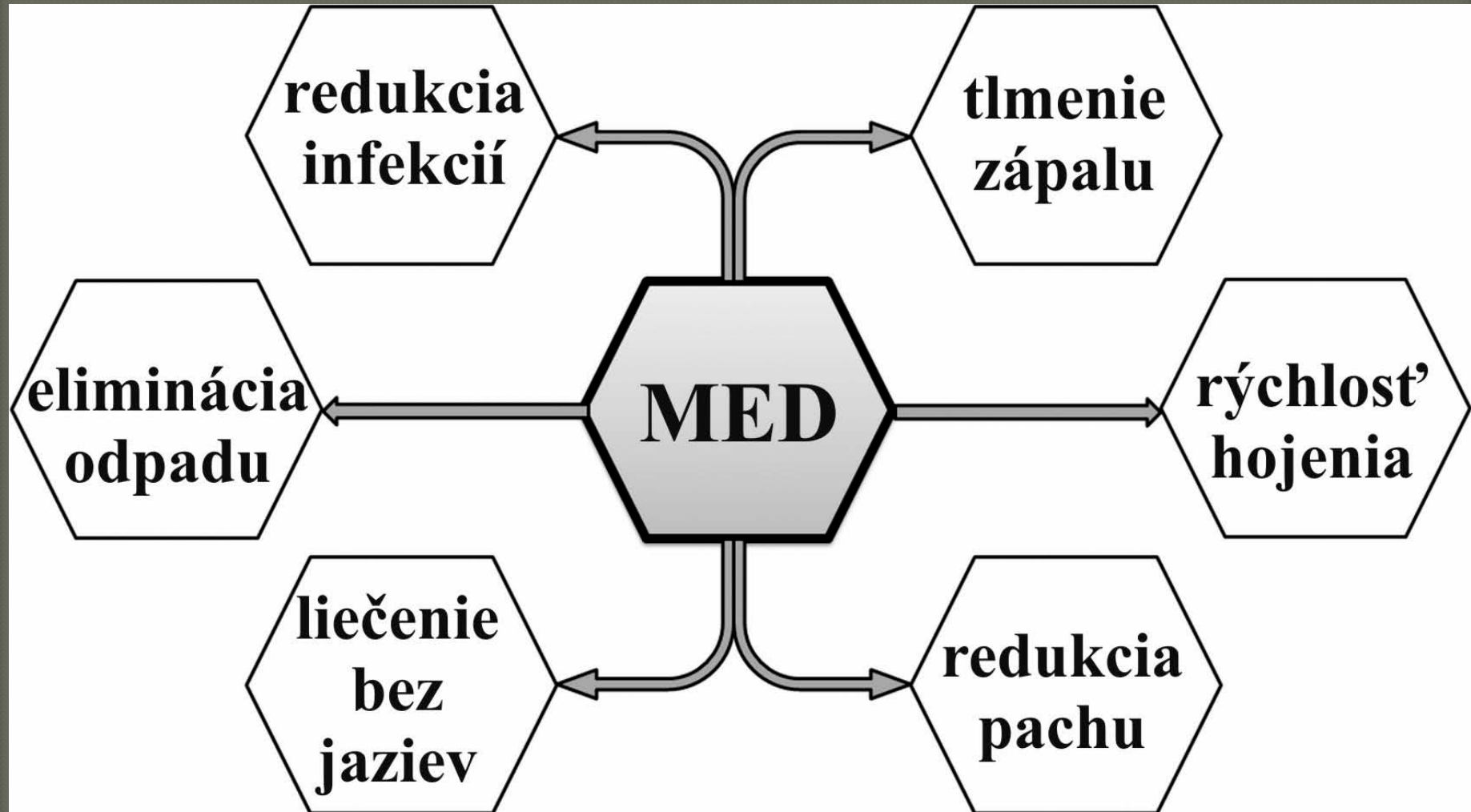
Zloženie medu

Klinické využitie medu

- hojenie chronických rán (diabetické vredy, preležaniny,...)
- liečenie popálenín, zabránenie sekundárnych infekcií
- liečenie očných infekcií
- liečenie vredov žalúdka, kašľu a iné
- v onkológii

Med a proces hojenia

Med a chronické rany

Med a infekčné rany

Dekubit

Medicínske medy

- **Activon®, MediHoney®** (manuka med)
UK, USA, Austrália
- **L-Mestiran®, Revamil®** - Holandsko
- **VivaMel®** (chestnut honey) – Slovinsko
- **Tualang honey** - Malajzia

Biofilm a chronické rany

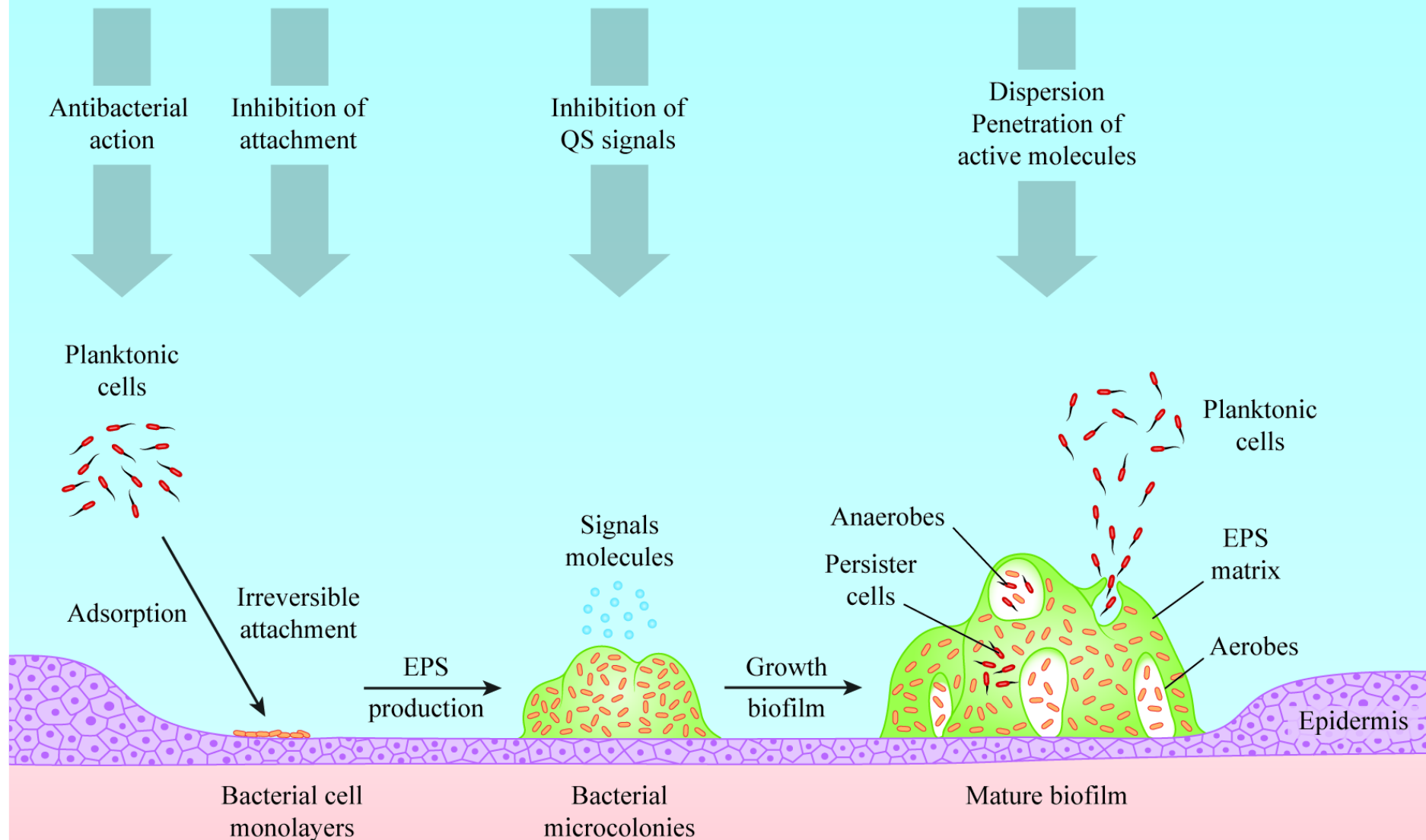
- takmer všetky chronické rany sú kolonizované polymikrobiálnou flórou
- 6.3 bakteriálnych druhov na chronickú ranu (Gjodsbol et al, 2006)
- polybakteriálny biofilm je zriedkavý, prednostne sa tvorí monobakteriálny biofilm (Staphylococcus aureus, Pseudomonas aeruginosa a iné)
- biofilm je 100 až 1000-násobne odolnejší na pôsobenie antibiotík ako planktonické bunky baktérií
- používané antibiotiká boli testované len na planktonické bunky

Anti-biofilmový účinok včelieho medu

- prvé vedecké práce až od roku 2009 (Pubmed)
- nízky počet prác (Pubmed: 19)
- využitie manukového medu v štúdiách
- anti-biofilmový účinok voči *S. aureus*,
Streptococcus pyogenes, *E. coli*
- mechanizmy akým med interaguje s procesom tvorby biofilmu nie sú objasnené

Honey Impregnated Dressing

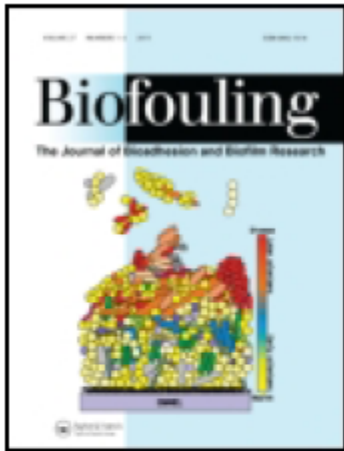

Dermis

Manuka honey inhibits the development of *Streptococcus pyogenes* biofilms and causes reduced expression of two fibronectin binding proteins

Sarah E. Maddocks, Marta Salinas Lopez, Richard S. Rowlands and Rose A. Cooper

Manukový med inhibuje väzbu *S. pyogenes* na fibronektín a inhibuje tak tvorbu biofilmu

Biofouling

Publication details, including instructions for authors and subscription information:

<http://www.tandfonline.com/loi/gbif20>

Low concentrations of honey reduce biofilm formation, quorum sensing, and virulence in *Escherichia coli* O157:H7

Jin-Hyung Lee ^a, Joo-Hyeon Park ^a, Jung-Ae Kim ^b, Ganesh Prasad Heupane ^b, Moo Hwan Cho ^a, Chang-Soo Lee ^c & Jintae Lee ^a

^a School of Chemical Engineering, Yeungnam University, Gyeongsan, 712-74, Republic of Korea

^b College of Pharmacy, Yeungnam University, Gyeongsan, 712-74, Republic of Korea

^c Department of Chemical Engineering, Chungnam National University, Yuseong-gu, Daejeon, 305-764, Republic of Korea

Available online: 03 Nov 2011

-Med selektívne redukuje tvorbu biofilmu patogénnej *E. coli*, nemá negatívny vplyv na komenzálne kmene *E. coli*

- Vysoký podiel fruktózy bráni tvorbe biofilmu

[Int Forum Allergy Rhinol.](#) 2011 Sep-Oct;1(5):348-50. doi: 10.1002/alr.20073. Epub 2011 May 25.

Methylglyoxal: (active agent of manuka honey) in vitro activity against bacterial biofilms.

[Kilty SJ](#), [Duval M](#), [Chan FT](#), [Ferris W](#), [Slinger R](#).

Department of Otolaryngology-Head and Neck Surgery, The Ottawa Hospital (TOH), Ottawa, Ontario, Canada. shaunkilty@hotmail.com

[Anaerobe.](#) 2011 Feb;17(1):19-22. Epub 2010 Dec 31.

The in vitro effect of manuka honeys on growth and adherence of oral bacteria.

[Badet C](#), [Quero F](#).

Université Victor Segalen Bordeaux 2, 16 cours de la Marne, 33082 Bordeaux Cedex, France. cecile.badet@odonto.u-bordeaux2.fr

[Otolaryngol Head Neck Surg.](#) 2009 Jul;141(1):114-8. Epub 2009 Mar 9.

Effectiveness of honey on Staphylococcus aureus and Pseudomonas aeruginosa biofilms.

[Alandejani T](#), [Marsan J](#), [Ferris W](#), [Slinger R](#), [Chan F](#).

Department of Otolaryngology, University of Ottawa, and Childrens Hospital of Eastern Ontario, Ottawa, Ontario, Canada. dr_taloo@yahoo.com

**Anti-biofilmový účinok
včelieho medu voči ranovým
patogénom *Proteus mirabilis* a
*Enterobacter cloacae***

Proteus mirabilis

Enterobacter cloacae

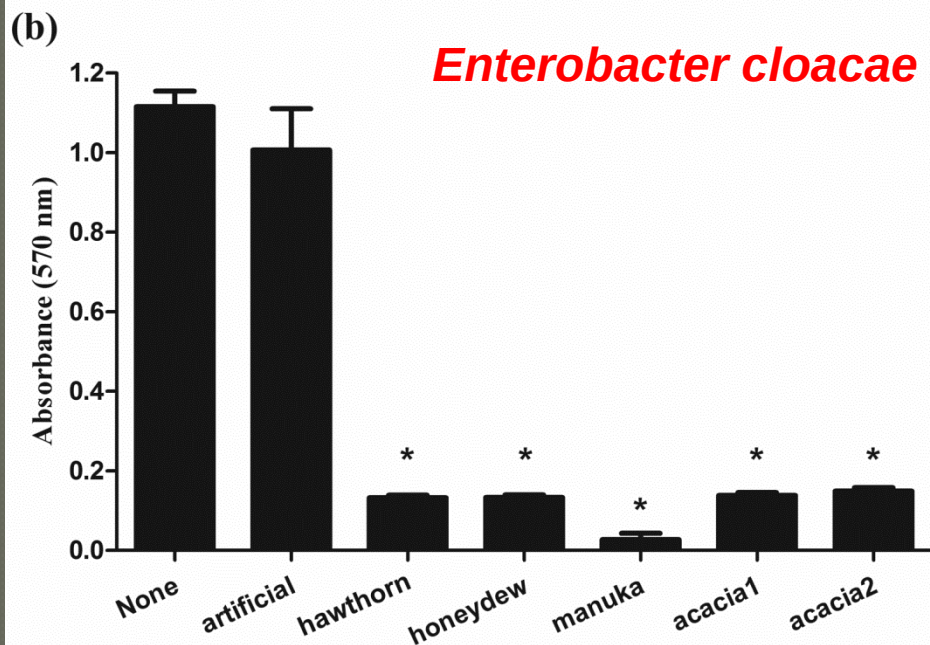
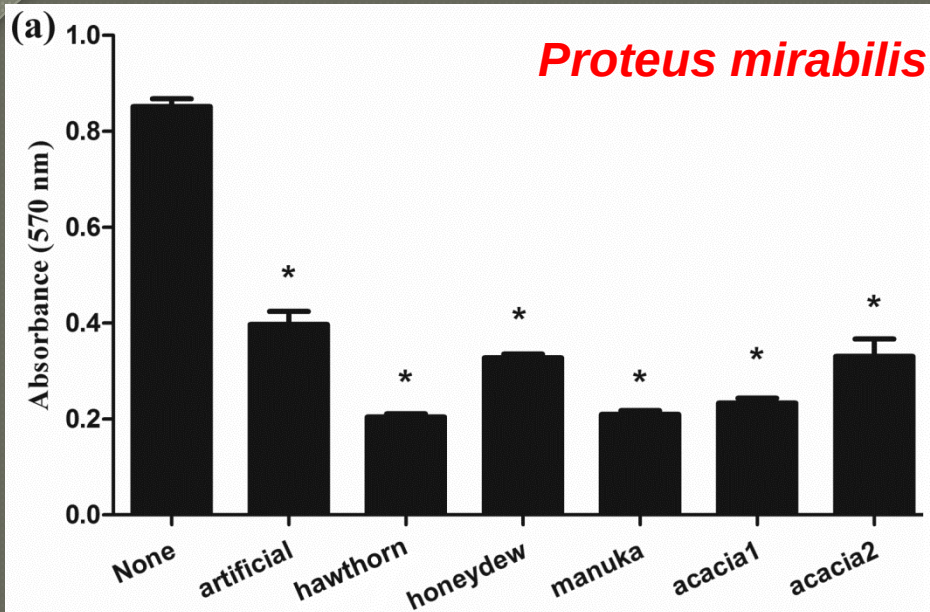
- patria medzi dominantné bakteriálne druhy izolované z venózných ulkusov (Dowd et al, 2008)
- vplyv medu na tieto druhy baktérii nebol sledovaný
- využitie viacerých monoflorálnych medov vrátane manukového medu na testovanie ich anti-biofilmových vlastností

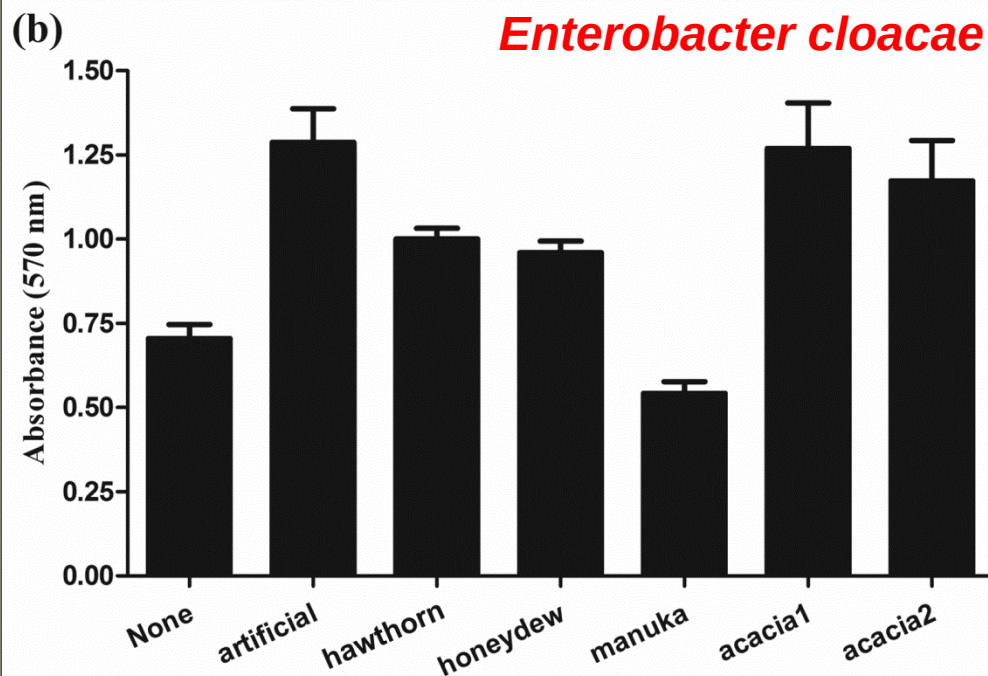
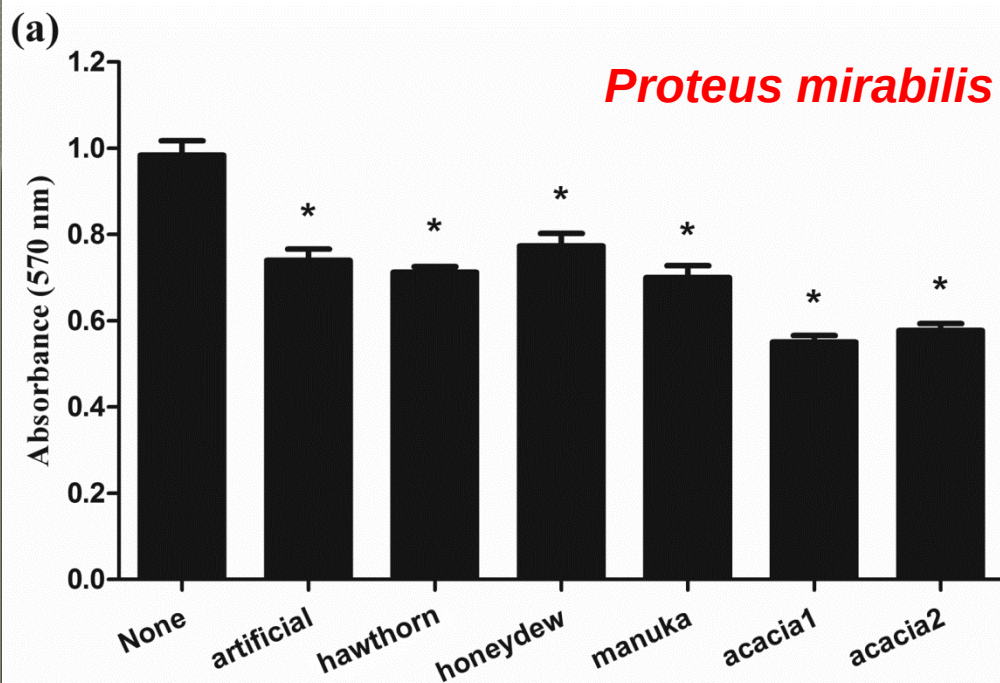
Včelie medy

Med	Botanický pôvod	Vek medu (rok)	Geografický pôvod medu
hloh	<i>Crataegus laevigata</i>	1	Myjava
medovica	<i>Abies alba</i> Mill	2	Bardejov
agát 1	<i>Robinia pseudoacacia</i>	1	Myjava
agát 2	<i>Robinia pseudoacacia</i>	1	Šahy

+ manukový med (UMF 15+) – Nový Zéland

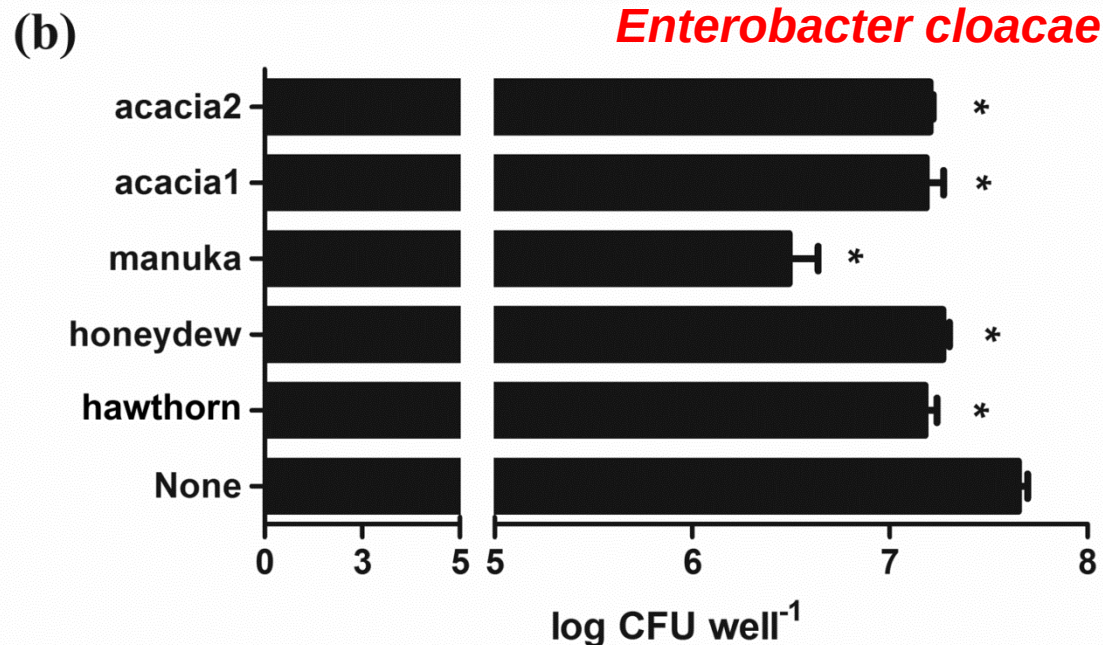
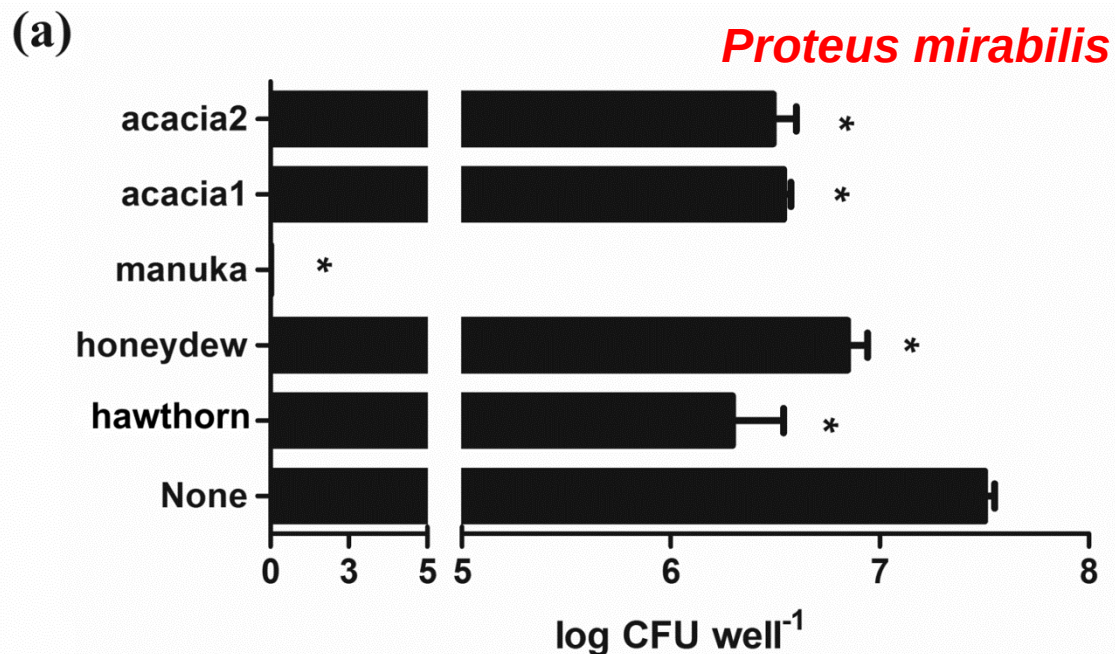
Vplyv sub-inhibičnej koncentrácie (10%) medov na tvorbu biofilmu

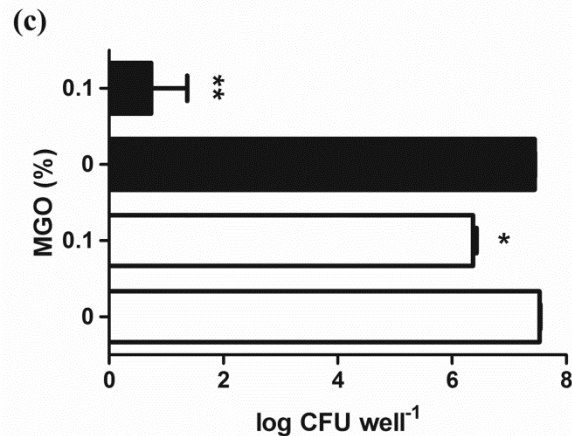
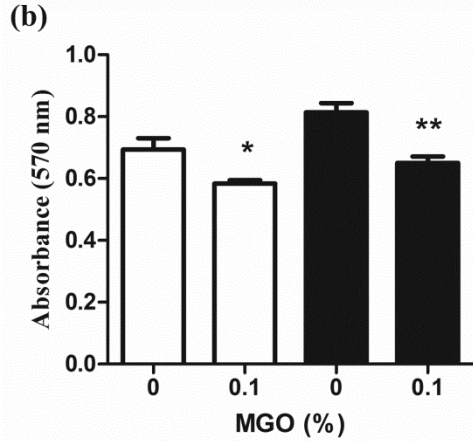
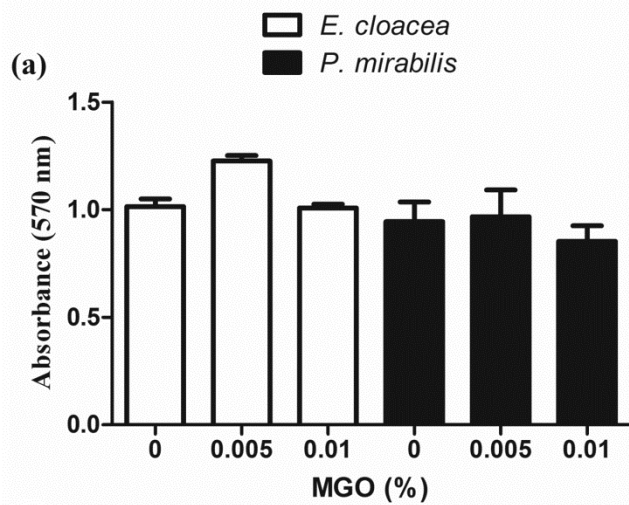

Vplyv inhibičnej
koncentrácie (50%)
medov na vytvorený
biofilm

Stanovenie viability
buniek v biofilme po
24 h-inkubácii s
medom (50%)

Vplyv metylglyoxálu
(MGO) na indukciu
biofilmu a na eradikáciu
už vytvoreného
biofilmu

indukcia

vytvorený biofilm

viabilita buniek v biofilme

Záver

- všetky testované medy redukovali tvorbu biofilmu u *P. mirabilis* a *E. cloacae*
- manukový med sa ukázal ako najúčinnnejší med v eradikácii biofilmu *E. cloacae*
- účinnou látkou s anti-biofilmovým účinkom je metylglyoxál, základný antibakteriálny faktor manukového medu

Podpora

Názov: Výskum a vývoj nových bioterapeutických metód a ich využitie pri liečbe niektorých závažných ochorení

Grant: ITMS 26240220030

Spolufinancovaný z: Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu

Názov: Vybudovanie bioterapeutického pracoviska a návrh technológie pre výrobu a vývoj biofarmák

Grant: ITMS 26240220020

Spolufinancovaný z: Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu

**Ďakujem za
pozornosť**

